

Debesuota, vėsiu.
Saulė teka 7:10, leidžiasi 5:59

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Pirmadienis, Spalio-October 23 d., 1972 m.

Kaina 15c

250

JAU SUTARTAS VIETNAMO TAIKOS PLANAS

"EL DIA" SUPRANTA EUROPOS PADETI

Urugvajaus, Montevideo 1972.9.11 dienos "El Dia" rašo: Telegrama iš Helsinkio pranešama, kad ateinančiais metais šauksimos Europos Saugumo Konferencijos paruošiamieji darbai jau vykdomi. Sovietų Sąjunga ir jos rytų blokas aiškiai siekia, kad Konferencija įteisintų jų totalitarinės imperijos dabartines sienas. Kremlius viešpatauja, pasinaudodami Jungtinių Tautų silpnumu, deda nenuilstamas pastangas Sovietų Sąjungos pavergtąsias tautas paversti paklusniais nužemintais sovietų režimo vergais.

Vietoj tiesės pagalbą toms tautoms, laisvasis pasaulis pamiršta tikrovę, būtent, kad tos tautos yra didžiausia kliūtis sovietų platesnei agresijai ir ekspansijai Europoje bei kitur. Sovietai gi, atvirkščiai, gerai suvanta šį negincijamą faktą, kuris pats už save kalba.

Kremlius puikiai žino, kad pavergtosios tautos, kovodamos už savo išsivadavimą, yra labai svarbus faktorius. Todėl mažai ką stebina, kad sovietus labai erzina ši kova, nuolat primenantį pavergtųjų žmonių teises ir jų pažeidimą.

Tų teisių neįvykdymas rodo sovietų veidmainiškumą ir jų tarptautinę korupciją. Bergždžios yra Maskvos pastangos sudaryti įspūdį, kad komunistų režimai "visuomet gerbia savo įsipareigojimus ir pažadus". Lietuvos, Latvijos ir Estijos atvejais pakankamai kaltina. Paskutiniai tragiški įvykiai Lietuvoje per daug įskalbinti.

Savo nusikaltimams pateisinti ir paversti pavergtąsias tautas integraline sovietų imperijos dalimi, Maskva žymiai stiprina savo pastangas rusifikuoti baltiečius. O genocido pavojus visuomet sudaro pavojų.

Ateinančioje Europos Saugumo Konferencijoje JAV ir jų Vakarų sąjungininkai įkalbės, reikalaus, kad Sovietų Sąjunga susilaikytų nuo jos vartojimo, taip pat Rytų bloke. O gal paprastai ims ir legalizuos brutalius sovietų laimėjimus, per ir po antrojo pasaulinio karo? Tai pagrindinė problema, svarbi tiek Europai, tiek viso pasaulio saugumui. (E)

Pasaulyje liko tik viena imperija

Ryšium su New York'e įvykiu Amerikos ukrainiečių kongresu spalio 7 d. Commodore viešbutyje, įvyko netoli tūkstantio asmenų sutrauktas banketas, kurį šalia kitų žymybių asmeniškai atsilankę, pasveikino New York'o gubernatoriaus Rockefeller. Pagrindiniu banketo kalbėtoju buvo Amerikos Balso direktorius Frank Sheespeare, kuris taipgi buvo apdovanotas Šečenko Laisvės žymeniu (Freedom Award).

Savo kalboje Shakespeare pastebėjo, kad didžiųjų kolonizatorių imperijų disintegracija prasidėjo po Pirmojo Pasaulinio Karo, kai jos viena po kitos pripažino savivaldos teisę jų valdomoms tautoms. Šiuo metu pasaulyje yra likusi tik viena imperija, kuri jėga savo sudėtyje laiko visą eilę tautų, tai Sovietų Sąjunga. Klausimas yra kiek ilgai Sovietų Sąjunga pajėgs tas laisvės trokštančias tautas išlaikyti vergijoje, akivaizdoje vis didėjančio pasipriešinimo. Tarp kitko užsiminė, kad prieš banketą kalbėjėsi su Lietuvos generaliniu konsulu, kuris buvo apdovanotas Šečenko Laisvės žymeniu ir ta proga tarė jautrų lietuvių-ukrainiečių laisvės ir draugiškumui pašvęstą žodį.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Amerikos Legiono vadas Joe Matthews gruodžio m. planuoja važiuoti į Sovietų Sąjungą, pasižiūrėti, kaip ten valdžia rūpinasi savo kariais veteranais ir karo invalidais.

MASKVA. — Sovietų valdžia leido 60-čiai žydų šeimų su 139 asmenimis išvažiuoti į Izraelį, netaikant jiems "svietimo mokesčių". Spėjama, kad šios išimties daromos norint nurašyti amerikiečius senatorius, kurie žada kovoti prieš Amerikos-Sov. Sąjungos prekybos sutartimą, jei nebus atšaukti "svietimo mokesčiai".

SANTIAGO. — Čilėje plečiasi streikai. Prasidėjo su sunkvežimių vairuotojų streiku, neramumai plečiasi. Sustoję visi autobusai ir nutrūko oro kelionės. Kariuomenė ir policija patuliuoja miestų gatves.

SAKAL. — Japonijos nuste užsėdė Liberijos tanklaivis "Esso Wilhelmshaven", 249,864 tonų. Vienuolika japonų darbininkų apgėdė.

ČIKAGA. — "Chicago Tribune" bendradarbis Bob Wiedrich rašo, kad Mafijos vadai tikisi, kad prezidentu bus išrinktas sen. McGovernas. Jis tada FBI direktorium paskirtų liberalą, kaip Ramsey Clark, kuris daug dėmesio skirtų civilinėms teisėms ir anti-trusto byloms, mažiau kreipdamas dėmesio į Mafijos darbus.

MASKVA. — Zoologijos sode nugaišo Maskvoje milžiniška kiti pinda An-An. Liepos 20 Londone nugaišo kita pinda Či-Či. Dabar, be Kinijos, pandų turi tik Washingtono ir šiaurės Korėjos zoologijos sodai.

TOKIO. — Ilgametis Japonijos imperatoriaus virėjas Tokuzo Akiyama pasitraukia iš pareigų po 55 metų tarnybos. Jis atsiprašė imperatorių, tačiau jo akys ir kojos silpnėję. Virėjų jau 84 metai.

— 1965 m. Lietuvoje buvo 851 bibliotekos, kuriose buvo 15 milijonų knygų ir žurnalų. 1971 m. buvo 1032 bibliotekos, kuriose buvo 29 mil. knygų ir žurnalų. 1964 m. bibliotekas apėmė 368 tūkstančiai skaitytojų, o 1970 m. 403 tūkst.

— Rugšėjo 30 d. Zagrebo mieste, Jugoslavijoje, prasidėjo penktasis lietuvių teatro festivalis, į kurį išvyko ir Panevėžio lietuvių teatro kolektyvas. Ten bus vadina B. Lukošiaus įscenizuota pasaka "Trys paršiukai". (E)

Banketą garbės svečiais dalyvavo Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis ir prelatas Jonas Balkūnas, kuris buvo apdovanotas Šečenko Laisvės žymeniu ir ta proga tarė jautrų lietuvių-ukrainiečių laisvės ir draugiškumui pašvęstą žodį. (E)

Lapkričio 20 d. sueina 25 metai nuo Britanijos karalienės Elžbietos ir Graikijos princų Pilypo vedybų. Šioje nuotraukoje karališkoji pora vaikščioja po savo rūmų Balmoral, Škotijoje, parke.

ZEMĖS ŪKIŲ REFORMA FILIPINUOSE

MANILA. — Filipinų prezidentas Ferdinand Marcos šeštadienį pasirašė labai griežtą žemės reformos įstatymą, kuris įgalioja tuoj po pasirašymo. Prezidentas kiekvienam žemės nuomojančiam žemdirbiui duoda po 12 akrų žemės, o kiekvienam žemvaldžiui palieka po 17 akrų žemės. Tai reiškia, kad žemės savininkas pats ją dirbs. Įstatymas paliečia 3.7 milijonus akrų žemės.

Kalbėdamas per radiją ir televiziją prezidentas Marcos pareiškė, kad vyriausybė nori išvaduoti žemdirbius iš baudžiavos ir padaryti juos savininkais. Jei didieji dvarininkai patys neįvykdydys valdžios dekreto, jis išakys juos visus pasodinti į kalėjimus. Niekas neturi teisės išnaudoti mažų ūkininkų žemę turį priklausti tiems, kurie ją dirba, pareiškė prezidentas.

Prezidentas gynė savo kalbą įvairius dekretus, kuriuos jis paskelbė pasinaudodamas įvestu kariniu stovu. Jo dekretai siekia sumažinti žmonių nepasitenkinimo priežastis. Filipinai turį praversti socialinę revoliuciją ir nugaišėti komunistų pastangas įvesti diktatūrą.

Žemės reformos įstatymas paliečia 700,444 ūkių. Lubango saloje, džiunglėse policija, kareiviai ir grupė savanorių japonų ieško vieno japonų kareivio, kuris, pasibaigus karui, atsisakė pasiduoti. Iki praejusio ketvirtadienio buvo du japonų kareiviai, kurie liko Filipinuose ir nepadarė ginklo, bet toliau tęsė "karo veiksmus". Ketvirtadienį vienas japonas žuvo susišaudyme su policija. Šios apskrities karinės įgulos vadas pareiškė, kad tie du japonai po II-o Pasaulinio karo nušovė apie 30 filipiniečių ir padarė aplinkiniams ūkiams daug žalos. Jie gyveno džiunglėse ir laikas nuo laiko surengdavo puolimo žygius. Grupė japonų kartu su filipinų policija bando apsupti gyvą likusį japonų kareivį, norėdama prikalbinti jį pabaigti "karo veiksmus", nes karas seniai baigėsi.

MILWAUKEE. — Automobilis užsuko ant šaligatvio ir trenkė į žmonių grupę, laukusią autobuso. Dvi moterys žuvo, dvi buvo sužeistos.

Bandė pašalinti Egipto valdžią

LONDONAS. — BBC šeštadienį paskelbė, kad grupė karininkų Egipte bandė nuversti prezidento Sadato vyriausybę. Nors pati Egipto vyriausybė bando šią žinią paneigti ar sumažinti jos reikšmę, apie įvykius Kaire kalba ir arabų sostinių sluoksnių.

Turimomis žiniomis, trys grupės karininkų (kai kurios žinios kalba apie šarvuotus automobilius), pabandė apsupti prezidento rezidenciją prie Nilo upės, Arabų Respublikos Federacijos štabą ir Al Hussein metę. Iš tų trijų grupių tik viena pasiekė savo tikslą ir įsiveržė į metę, kur vienas kapitonas pasakė kalbą, reikalaujamas tuoj pradėti švento karo žygį prieš Izraelį.

Šis karininkas vėliau buvo paskelbtas esąs nepilno proto. Prie metės įvykęs ir susišaudymas su karine policija. Kitos grupės pasidavusios be kovos. Egipte suimta apie 300 karininkų. Incidentai įvykę praėjusį ketvirtadienį.

Povandeninių laivų grėsmė

NEW YORKAS. — Rinkos tyrimų firma Frost ir Sullivan New York'e paskelbė, kad JAV jūrų laivynas per ateinančius metus išleis ginklams kovai prieš povandeninius laivus 4.5 milijonų dol. Vietoj dabar išleidžiamų 2.5 bil. dol. Laivyno antsisubmarinų skyrus viršininkas admiralas Harold Schaeer atsisakė komentuoti šią žinią.

Kovai prieš povandeninius laivus Amerika skiria didelį dėmesį, nes kasdien auga sovietų povandeninių laivų skaičius. Londone specialioji studija apie povandeninių laivų grėsmę patvirtina, kad laisvajam pasauliui didelį pavojų sukelia sovietų branduolinė energija varomų povandeninių laivų. Jie po vandens gali išbūti ilgą laiką, yra greitai ir gerai ginkluoti. Natūralu, kad Europos valstybės ir Amerika vis didesnes sumas skiria ginklams prieš povandeninius laivus.

Lėktuvo nelaimė

ATENAI. — Graikijoje, netoli Atėnų į jūrą nukrito keleivinis Olympic Airways lėktuvas. Penkiolika keleivių ir keturi įgulos nariai išsigelbėjo, kai kurie išplaukdami į krantą, 800 jardu nuo nelaimės vietos. Tačiau 34 keleiviai, jų tarpė trys užsieniečiai, žuvo vandenyje.

Nuskendęs lėktuvas buvo japonų gamybos YU-1.

MEKSIKA. — Šiais metais Meksikos iždas vien iš turistų gaus 1.6 milijonus dolerių. Apšaukiuota, kad Meksiką aplankys 4 milijonai turistų.

Pietų Vietnamo prezidentas Nguyen Van Thieu atsisako sudaryti Saigono su komunistais koalicinę valdžią. Komunistai reikalauja, kad Amerikos vyriausybė priverstų Thieu pasitraukti. Komunistų reikalavimą remia ir kai kurie Amerikos politikai.

KARO PALIAUBOS LAPKRIČIO 1-MĄ?

WASHINGTONAS. — Iš kelių šaltinių ateina žinios, kad Amerika ir šiaurės Vietnamas jau susitarė dėl Vietnamo taikos plano. Sunkumų dar sudaro Pietų Vietnamo vyriausybės laikysena. Kissingeris sekmadienį vėl tarėsi su prezidentu Thieu. Po to jis nuskrido į Kambodiją ir painformavo prezidentą Lon Nol. Prezidento patarėjas ilgai kalbėjosi ir su P. Vietnamo užsienio reikalų ministru Tran Van Lam.

Filipinai iškeli a 50,000 ūkininkų

MANILA. — Filipinų kariuomenė išvaro iš namų tūkstančius Luzono šiaurės rytų provincijos gyventojų. Nutarta ištuštinti apie 120 kaimų ir išvalyti tose apylinkėse siaučiančius politinius banditus. Manoma, kad teks iškelti apie 50,000 žmonių. Vėliau jie bus vėl sugrąžinti į savo buvusius kaimus.

Provincijos karinės įgulos vad. gen. Paranis spėjo, kad apylinkėje yra apie 500 ginklų. Naujosios Liaudies Armijos narių. Jie negavę vietinių žmonių paramos, turės pasitraukti į kitas provincijas arba bus sunaikinti.

Masinis žmonių iškėlimas sukelė daug vargo. Gyvulių kainos labai nukrito, nes gyventojai jų negali pasiimti su savim į pabėgėlių stovyklas, o jų nėra kam parduoti. Kaimų gyventojai iškėlimai prieš ryžių derlių, kuris lieka laukuose. Generalas tikisi per 60 dienų išvalyti provinciją nuo banditų, tada gyventojai vėl galės grįžti į namus.

Pravda išbarė vieną kolchozą

MASKVA. — Sovietų Pravda pirmame puslapyje puolė vieno kolchozo partinę organizaciją už bloką derlių, aukštą gamybos išlaidas, blogą organizaciją ir darbo disciplinos nebuvimą. Ši kritika paprastam kolchozui rodo, kad partija ir vyriausybė įspėja žemės ūkio darbuotojus neapsileisti ir viską daryti, kad Sovietų Sąjunga išėitų iš dabartinės žemės ūkio krizės.

Skaudžiai išbarti pareigūnai yra iš Lenino vardo kolektyvinio ūkio Zernogradu rajone, netoli Rostovo. Neabejojama, kad šis Pravdos rašinys yra tik pirmas visoje serijoje puolimų ant atskirų ūkių.

New York Times apie 8-nių teismą

Lietuva — "nerami" respublika. Tokia antraštė įėjo straipsnį "The New York Times" savo spalio 8 d. laidoje. Vilniuje nuteistuosius 8 jaunuolius, sako laikraštis, sovietų spauda vadina girtuokliais, gatvės valkatomis, arba asmenimis su kriminaline praeitimi. Tuo tarpu, jie yra buvę gegužės 18-19 d. demonstracijos Kaune aktyvūs dalyviai, šaukė "Laisvės Lietuvai". Vengdami rašyti apie įvykio patriotiniai politinį pobūdį, sovietai demonstrantus apkalta tariamą gatvės judėjimo trukdymu.

Bet, sako, laikraštis, tiek susidėginimai, tiek ir demonstracijos įrodančios neabejotiną tautos nusistatymą prieš okupantą ir priešpaudą. Tai dar kartą patvirtina

"Newsweek" žurnalas paskelbė pasikalbėjimą su S. Vietnamo premjeru Pham Van Dong. Šis pripažino, kad su Amerika buvo kalbama apie šitokį taikos planą. Pirmiausia būtų paskelbtos karo paliaubos ir išvežta Amerikos kariuomenė, po to prasidėtų derybos tarp komunistų ir Pietų Vietnamo vyriausybės. Būtų sudaryta trijų dalių laikina vyriausybė ir ją sektų P. Vietnamo rinkiniai. Šiaurės Vietnamas paleistų amerikiečius belaisvius, pasiekus susitarimo, nelaukiant jo įgyvendinimo. Belaisvius turėtų paleisti abi pusės. Amerika turėtų atlygti S. Vietnamui padarytus nuostolius ir turėtų padėti atstatyti S. Vietnamo ekonomiką.

"Time" žurnalas praneša iš Paryžiaus, kad principu susitarta skelbti paliaubas, pastatyti Saigone naują valdžią ir praversti rinkimus. Baltieji Rūmai tikisi paskelbti apie tą principinį susitarimą dar prieš rinkimus, nors pats karas dar ir nebūtų baigtas.

Gerai informuotas prancūzų "France Soir" sako, kad Amerika ir šiaurės Vietnamas jau susitarė karo paliaubas skelbti nuo lapkričio 1 dienos, vos šešios dienos prieš lapkričio 7 rinkimus Amerikoje. Amerika sustabdė tuoj laivų blokadą ir bombardavimus, o šiaurės Vietnamas paleistų belaisvius. Kariuomenių išvežimą, paliaubas ir rinkimus prižiūrėtų tarptautinė komisija, kurioje būtų Prancūzija ir Japonija. Saigono naujos valdžios neutralumą garantuotų Amerika, Kinija ir Sovietų Sąjunga.

Saigono valdžia reikalauja, kad karo paliaubos ir taikos sutartis apimtų ne vien Vietnamo kovas, bet ir Kambodiją bei Laosą. Kambodijos siena yra tik 30 mylių nuo Saigono, pareiškė P. Vietnamo aukštąs pareigūnas.

Visi pranešimai sutinka, kad prezidentas Thieu turės pasitraukti. S. Vietnamo premjeras Dong pareiškė "Newsweek" redaktoriui, kad "įvykiai praėjo pro Thieu ir eina savo nuosavu keliu". Iš Pekino pranešama, kad ten Hanojaus diplomatai sako, jog Thieu negalės likti prezidentu, tačiau Hanojus sutinkas palikti jį vyriausybės nariu. Jis galėtų vadovauti vieni iš trijų vyriausybės grupių: komunistų, Saigono dabartinės valdžios ir neutraliųjų.

CHARLESTON. — Pietinėje Karolinoje užsėdėję namas, kur tuo metu buvo senelė su šešiais anūkais. Ji išsigelbėjo su keturiomis didesniais vaikais, o du likusius iš liepsnų ištraukė šeimos šuo — San Bernardas, 165 svarų, vardu "Budweiser". Šuo kelis kart šoko į liepsnojančią namą, iš kuro ištraukė už rankos dvi 1 metų mergaites.

neseniai įvykęs lietuvių ir ukrainiečių jūrininkų sovietų laivo "Višera" nuplukdymas į Graikijos uostą Pireaus, kur jiems (7 jūrininkams) buvo suteikta azilo teisė. (E)

KELIONĖ APLINK PASAULI

(Tęsinys)

Ar gi pagaliau esu? Ar aš nebakiu? Galvoju važiuodamas purvinomis ir pluktinėmis gatvėmis. Viešbutis gražus. Aplink viešbutį gausybė mažų krūmų ir įvairių gėlių. Teniso aikštė golfo žaidimų rajonas ir viskas, kas turistui patenktų galėtų. Laikina nuotaka pasitaiso.

VIDURDIENI Į KATMANDU

Pasitarkę išvykau į miestą, Nepalo sostinę Katmandu. Kad daugiau pamatyčiau, nusprendžiau eiti pėsčiomis. Susitinku dviračius ir pėsčiomis labai daug amerikoniškų hipių. Vėliau paaiškėjo, kodėl čia jų tiek daug yra. Narkotikai laisvai naudojami. Čia narkotikus siūlo ant kiekvienos gatvės kampo. Narkotikai su trintimi smulkiais milteliais ir įvynioti į mažus cigarus bei cigaretes. Taigi, čia hipių rojus.

Mane matau ateina iš dešinės. Indijoj karvės, čia kiaušiai. Nustebęs nenoriu tikėti ir pradėdau abejoti, ar tik ne iš zoologijos sodo pahėges koks šernas. Juoda, plaukai ilgi, pasistoję ir atrodo lyg pasistutę. Praeina žmonės, kiaušiai jiems nėko nedaro. Prasidėjo jį ir pro mane lyg niekur nieko. Atidžiai apžiūrėjau dar

niekados nematytą kiaušį, miesto šaligatviu bešniukštinčiančią, ir nežinau kaip reaguoti.

Automobilių veik nėra. Eina pėsči arba mina dviračius. Kiti susėdę į medinį barstantį vežimą, kurį traukia asiliukas ir dairosi arba tarp savęs juokauja. Kopiu į kalniuką, už kurio jau ir miesto centrinė gatvė. Dešinėje didelis parkas. Kairėje į miesto centrą platus vartai. Suku kairėn, kur matau vaikšto daug žmonių. Čia vyrai dėvi kelnės, bet jos tokio keisto fasono, pasižiūrėjus iš karto juokas ima. Nuo juosmens iki kelių tiek plačios, lyg būtų sijonas. Nuo kelių tiek siauros ir aptemptos lyg būtų kojinės. Veik visų jos baltos spalvos arba kremavos. Kadangi tokią šviesią spalvą labai sunku švariai išlaikyti, o čia bendrai jokios švaros žmonių nežino, tai visi vaikšto murzini. Ant kalvos kažkas panašaus į turbaną, o kai kurių į mažą kepuraitę. Moterys čia dirba sunkesnius darbus ir jos labai suvargusios. Jų apsiūgimas gal būtų nuo šimtmečių toks pat išlikęs ir iki šių modernių dienų. Jos apsiūkusios kokiomis tai medžiagos aptrūšusiais gabalais ir dar būtinai tamsiais. Basos, nors ant kojos, dažniausiai ir ant abiejų.

Ford Division's new F-Series pickup trucks, including this F-100 Ranger XLT, feature the most extensive changes in six years. The F-100/250/350 light trucks include an all-new cab, new interiors, new exterior sheet metal, longer wheelbases and wider tracks. Cab length is increased two inches, permitting more leg room and a roomy storage area behind the seat in most models. New features include front disc brakes on all two-wheel-drive models, double wall construction of the cargo box and optional power steering and automatic transmission in four-wheel-drive models.

užmanta po grandinėle. Ausys nešiojavo — auskarai. Taip pat ir į nosį įvertas gelžgalis. Žinoma, apie auksą čia jos nei svajoti nesvajoją. Jos ant galvos neša molinį puodą arba ryšulį kokių skalbinių. Jei kuri turi mažą vaiką, jį neša ant nugaros. Jei nešamas vaikas miega jo galvytė, nukarusi į šoną tabaluoją, arba sukrutęs ir surišta maršką. Kaip ten jis neuždūsta?

Priešais iš lengvo prieš mane ateina mažas teliukas. Jis toks ramus. Pasigauna ir nufotografuoja. Čia šaligatviu eina karvės, kiaušės ir jų paaugliai. Žmonės, jei kelio klausdamas užkalbinti, nenoriai arba visai nieko neatsako. Iš padilbų peržvelgia ir eina sau, palikdami stovėti.

Miestelis mažas, akmenimis grįstas, o šaligatviai — vargiai sutikti gali prasilenkti. Mieste namai ir namukai be jokio stiliaus ar architektūros. Be vieno kito, vis sukrutę kaip kam ir kada pasitaikė. Labai daug iš jų suskile, ištrūpę, niekados nedažyti ir neremontuoti. Prieinu vieną tokį suirusį namuką ir matau ant jo laiptų isikūrę kirpėjai. Kas pasistatęs kaladę, kas suirusią kėdę, kai kuris visai ant suirusių laiptų sėdi. Kerpa, skuta ir veidus prausia. Žiūriu nustebe, tiek daug prikritusių plaukų matydama, kuriuos vėjas neša miesto gatvėmis. Vienas iš kirpėjų prašo palaukti, atseit, jis jau tuoj galės ir mane apkirpti. Jų kirpimo įrankiai sukrutę ant plikų, purvinių plytų, prie kurių dideli muilo putų puodai, kuriuose įmerkti skutimui reikalingi šepečiai.

Pasistūkau kiek į kairę ir matau mažą šventyklą. Ją puošia vien aukso spalvos ir į vidų nėra vietos įeiti. Jis maldininkai čia eina aplink, suduoda į ten esantį nemazą varpą, kuris vis kitaip suskamba ir lenkiasi, tūpėja, apie nosį makaruodami. Jų tiek daug, kad be jokio perstojo eina ir eina. Apeinu ir aš iš visų pusių apžiūradamas, tik į varpą nedužiu.

Siaurutės be jokio išplanavimo gatvės neretai pilnos mažų krautuvėlių. Visur laksto labai daug vištų ir tarpe jų gaidžiai, pasipūtę traukia užsimerkdami visokiais balsais. Tokiais skardžiais balsais gaidžių niekad neteko man girdėti. Kada ne kada pravažiuoja kokia išklususi mašina. Labai daug važiuojančių arklių ir asilukais. Mažoji gatvėlė prieinu tokį nematytą darbą dirbančius: didelis akmuo visai kaip Lietuvoje pas ūkininką viena girų pusė.

Tai girnapusė pritaisyta prie tokių sūkšnių, kurias judina jauna moteris. Sunkiai, bet labai vikriai suka tą girnapusę ir kartu maitina krūtinį mažytį. Du darbai atliekami vienu metu. Netoli manęs stovi pora amerikiečių turistų ir tą neįprastą reiginį fotografuoja. Moteris, tai pamąčius, plačiai išsisiėpia ir dar suspartina tą savo darbą. Vyrai gi, prie sukamato rato pilnius bei kitokių namų apyvokos reikmenų aštri-

na. Jam lengviausias darbas. Matomai, jie abu iš to pragyvenimo, kad išdrįstumei atsigerti. Nežinoma, gėrimais nepasitikiu. Pagaliau užėinu į mažą, bet šviesią krautuvę, kuri laiko žydų kilmės žmonės, ir paprasčiau apelsinų sunkos. Jie palma bonkas ir iš karto abu nori mane aptarnauti. Vienas duoda kenuotą dėžutę, kitas suranda atidarymą raktą ir angliška kalbėdami siūlo visokių kitokių prekių. Žinoma, jų neperdaugiasia ten ir matau. Minutėliai atsisėdau ir atgavęs jėgas vėl einu.

Užėinu išsą virtinę senų, sulipusių, be jokio atskyrimo pluktinų namų. Langų jie neturi, tik mažas dureles. Kiekvienose durelėse matau krautuvėles. Pamažu einu lyg norėdamas ką pirkti, kad galėčiau geriau įsižiūrėti, kas ten parduodama. Vienoje iš jų matau: sumesta šviežia mėsa ant cementinių grindų, o jos purvinos. Pardavėjas, pasistatęs kaladę, pasidėjęs ant jos kirvi laukia pirkėjų. Musės sukasi ratu, vaikšto ant mėsos ir laimingos gaudamos kuo maistintis. Kai pirkėja įeina, stebiu ir matau, kaip ji pavarto vieną mėsos gabalą, nepatinką, meta vėl ant grindų. Tada paėmą kitą ir taip ilgai mėto, varto, kolei pagaliau išsirenka. Tada pardavėjas, kuris ir nepasijudindamas iki šiol sėdėjo ant grindų, pasikelia ir kerta jai jos nurodytą gabalą. Niekuo nesupina ir nevynioja, bet meta tiesiai į pirkėjos abejotinos švarumo turimą maišą. Tokį maisto produktų pardavinėjimą pamąčius praeina noras kur nors ir ką nors dar valgyti. Ar ba vėl, kitoje parduotuvėje (jei jau taip galima pavadinti) pridėta įvairių maisto produktų. Jie visi sumesti kur ir kaip pakliuvo. Indai niekuo neuždengti. Musės baliavoja, džiaugiasi, kad gudrus žmonės čia dar neišrado visokių plastikinių apdangalų bei kitokių priemonių nuo jų apsaugoti. Kai ant sviesto musės sutūpė, matau pardavėją ima skudurą ir drožia be pasigailėjimo, kol jos viros, į sviestą sumurkdytos, raitosi, kolei jas išrankioja.

Pagaliau prieinu ir namų perskyrą. Tarpe jų neva tvarbatai. Prie jų stovį karvės, teliukai ir avys. Vištų pulkai kaudina. Mėslo, kaip ūkininko tvarte, kur reikėtų kelių dienų į jį laukus išgabenti. Ir tai pačiame miesto centre. Kitur vėl kiaušius pulkas pagal šaligatvius maisto ieško. Jo randa ir dar kokio! Dvokia. Apsidairau ir matau, kad nelabai estetiškai atrodo. Matyti, kai nakties metu nėra elektros, (o jos čia dega mylios atstumu) žmonės atlieka gamtos reikalus, kur jiems atrodo patogiau. Nusispaunu ir skubinu iš to rajono. Tai neįtikėtina, kad

šiais laikais ir dar tokioje gražioje kalnų papėdėje, kur tiek saulės ir gražios gamtos, tai pamatyti galėtumei.

Einu per tiltą. Upeis veik išdžiūvęs. Matau jame moteris plaua skalbinius ir čia pat ant purvinos žemės džiausto.

Prie upelio, kurio dabartinis gyvis gal trejetas pėdų, daugybė juodų, į šernus panašių, kiaušius. Jos visos su visais prieaugliais subridusios savo nudribusius pilvus vėsinasi. Netoli jų būrys vaikų. Jie visi sutelpa ir santaikoje maudosi.

Suku į viešbučio pusę pavargęs nuo tų netikėtų nematytų ir nedžiuginančių vaizdų. Noriu ten, kur švaru, gražu, nors tik turistams.

Pamoju vežiką ir prašau vežti į Statler Hotel, kur randu visai kitokią atmosferą. Nesikeliu į kambary, bet smunka tiesiai restorano link. Pietūs, restoranas pilnas turistų. Jau tik švediškas stalas ir valgių net akys raibsta. Groja geras orkestras, o už bufeto patarnauja švariai atrodantys tarnai. Už tris dolerius valgyk ko tik širdis geidžia. Orkestras puilia visokias melodijas. Jos eilopietiškos ir seniai man girdėtos. Aš eidamas nuo bufeto sulėkėsi rankoje, pamoju jiems ir paprasčiau užgroti Strauso valčekę. Vos baigus grojamą melodiją, jie išpildo mano prašymą. Visi ploja ir aš jiems imetu keletą pinigų.

Pietūs karališki. Visi patenkinti. Tingiai keliuosi ir einu iš restorano poilsui. Nuo man pasiūlytu bet kokių "tūrų" — atsisakau. Jokio noro nebėra matyti dar ką nors daugiau.

(Bus daugiau)

Našlių klubo veikla

NASLIŲ KLUBO BANKETAS

Praėjusi sekmadienį Polonia svetainėje įvyko našlių ir našlių ir pavienių metinis banketas, kuris gražiai pasisekė. Svečių ir pačių narių atsilankė arti trijų šimtų žmonių Banketo puota prasidėjo po ketvirtos valandos popiet. Klubo sekretorė Anna Condux atidarė vakaro programą, gražiai visus pasveikino ir Jurgio Joniko orkestrui pritariant solistė Estelle Rogers publikai padedant sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Našlių klubo pirmininkė Mary Nabereza sveikino visus banketo dalyvius taip gausiai susirinkusius ir nepatingėjusius atvykti į banketą. Paskui programą tęsė Anna Condux. Ji pristatinėjo politikos žmones, kurie gražiai pakalbėdami sveikino našlių klubą, būtent Tony Yuknis, Adam Anderson, Frank Savickas ir John Blatty. Svečius sveikino Suvalkiečių draugijos pirmininkas Vasilievas ir Naujienų administratorė p. Kristine Austin, kuri visus esančius svetainėje svečius užkvietė sekmadienį atilankyti į Naujienų banketą. Gražias kalbas pasakė valdybos nariai — vicepirmininkė Julija Sačiauskienė, rašininė Viktorija Senka, Jonas Jonikas ir kiti.

Po programos prasidėjo va-

karinė. Nuo skanaus maisto net stalai lūžo. Specialios aptar nautojos mandagiai ir greitai aptarnavo. Nuotaka buvo labai puiki. Svečiai linksni ir prie Joniko orkestro visą vakarą smagiai šoko. Buvo svečių puikiais balsais, kurie gražiai dainavo.

Rengėjai ir klubo valdyba džiaugėsi, kad banketas visais atžvilgiais pasisekė. Šią progą primenu, kad našlių susirinkimas įvyks lapkričio 10 dieną Hollywood svetainėje, 1739 W. 43rd St.

Koresp.

LIETUVIAI MOKSLO PASAULYJE

Gunnar Fjeldbo, Arvydas Klieris, Boris Seidel iš Jet Propulsion Laboratory, California Institute of Technology, Pasadena, Calif. paskelbė straipsnį apie bistatinius radaro matavimus Marso paviršiaus tarptautiniam saulės sistemos studijų žurnale ICARUS, tomas 16, numeris 3, 1972 m. birželio mėnuo.

Ši grupė jau nuo 1967 metų radaro pagalba studijuoja Marso ir Veneros atmosferos ir traukos laukus.

Neseniai kita grupė radaru išsamiai išstudijavo mėnulio paviršių, o ši grupė pradėjo to paties pabūdio studijas apie kitas planetas.

Saulius Šimoliūnas

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro turpstantį sniegą liepa žydinti iškleisti mažutį, deimantų spindulį žiedą, apkauso medžių sakus arginiais, kaip kontentams ir pauzėms įveda į gamtos vaizdą ir garų stebėjimus. Uraunuska, deimantais apdailinti gamtos scenovaizdai, svajotės, juokauja ir verksmą poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių jėgas.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių.

1. J. Augustaitis - Valdiūnė, ZVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Beltrusaitis, ZEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Išleninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Butkys Juozas, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIENIA VETROJE. Eilų rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIŲ ŠVENTE. Eilutės pasakojimai apie išvengtą lietuviškos genovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKSCIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 85 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$2.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIOSE. Eilutės kurtinėlai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 48 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami išgauti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų svetainę arba užsakyti paštą, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

DĖMESIO!

Norintieji pirkti namus ar kitą nekilnojamą turtą Floridoje, St. Petersburgo apylinkėse, pasinaudokite rimto ir sąžiningo Berger-Samuels Real Estate patarnavimu.

6395 GULF BOULEVARD, ST. PETERSBURG, BEACH, FLORIDA 33706
TELEF (813) 362-1171

IGALOTINĖ IRENĄ RACINSKIENĖ — BROKERĖ ALICE FISHER

Reikiamas informacijas ir patarimus suteiks I. Racinskienė — Sabal Palms motelio savinininkė — 1301 Gulf Way, St. Petersburg Beach, Florida 33706. Telef. (813) 362-4321.

Atvykusieji susipažinti su vietos padėtimi, iš aerodromo ar stoties bus atvežti ir gaus nemokamai nakvynę Sabal Palms motelyje. Gi perkantieji, galutinai sutvarkymui pirkti mokant, gaus nemokamai vieną savaitę gyventi minėtame motelyje, kuris yra prie pačio paplūdimio.

Tad nepraleiskite retos progos, pasinaudokite šiuo pasiūlymu ir išgyskite nuosavybę lietuvių pamėgtoje vietoje.

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštą reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima išgauti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrašytą) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdrausimams nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvenimo apdraudą ir ligos pašalą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąjį Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mėnesio metams.

SLA — AKCIDENTALE APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentally apdraudus mokestis \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK ROAD — CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanavskas, President Phone 847-7747

6% ON SAVINGS CERTIFICATES

OF \$10,000. OR MORE

2 YEAR MATURITY

Per Annum

5% REGULAR PASSBOOK ACCOUNT

Per Annum

NOW INSURED TO \$20,000.

LIETUVOS POGRINDIS IR TIKINTIEJI

Vokiečių okupacijos laikais Lietuvoje pogrindyje buvo leidžiami įvairūs laikraščiai. Jie paprastai informuodavo gyventojus įvairiais klausimais, kurių vokiečiai neleidavo viešai nagrinėti. Paskaičius vieną kitą tais laikais slapta leistą laikraštį, susidaro įspūdis, kad buvo ruošiasi nepriklausomos Lietuvos atstatymui ir net buvo svarstoma, kokiais pagrindais atstatyti Lietuva tvarkytis.

Ypač Amerikoje visą laiką gyvenusiems žmonėms bus įdomu žinoti, kaip lietuviai galvoje religijos ir bažnyčios klausimą išsprendė. Tai štai kokie buvo samprotavimai religijos ir bažnyčios klausimu.

1 reformuotą demokratiją

5. Religija valstybės gyvenime

Pas mus anksčiau buvo įprasta arba religiją mėginti visiškai išstumti iš visuomenės gyvenimo, padarant ją grynai kiekvieno asmens privatinio dalyku, kuriuo valstybė nesidomi, arba kaip kurias gyvenimo sritis palenkti aiškiems religijos reikalavimams ir visus piliečius verstti šitiems reikalavimams nusilenkti, nepaisant, ar jie tiki ar ne. Manydami, kad politinio visuomenės susigrupavimo statymas ant religijos arba ant antireligijos yra iš esmės klaidingas, mes ir į religijos vaidmenį žiūrime kitaip, negu žiūrėta anksčiau. Ateities Lietuvoje religija negalės būti nei iš visuomenės išmesta, nei visuomenė jai palenkiama.

Religija, ypatingai krikščionis, turėdama aukštą moralę, aiškias sankcijas, įpareigodama žmogų jo sąžinėje, išvystydama didelį kultūrinį ir socialinį veikimą, yra pozityvus veiksnys valstybės gyvenime, daugeliu atžvilgių pozityvesnis, negu mokslas, menas, sportas. Jeigu tad valstybės remia šitas sritis ir jų nelaiko tikrai grynai privatinėmis, kadangi jos tarnauja visos tautos kultūros pažangai, tai tuo labiau valstybė privalo remti religijos darbus kultūros, labdaros ar socialinėje srityje. Pozityvus valstybės nusistatymas religijos atžvilgiu yra pirmasis principas, pagal kurį turės būti išspręsti ateityje valstybės ir Bažnyčios santykiai.

Pripažindama religiją pozityviu veiksmu, valstybė tuo pa-

čiu įsipareigoja duoti laisvę visoms konfesijoms savo tikėjimą skelbti ir praktikuoti. Tačiau iš kitos pusės, skelbdama asmens ir sąžinės laisvę, valstybė negali versti savo piliečių priklausyti tai ar kitai religijai arba atlikti tos ar kitos religijos reikalavimus praktikas. Tikėjimo praktikavimas ar nepraktikavimas yra kiekvieno asmens dalykas. Dėl savo religijos įsitikinimų pilietis neprivalo turėti nemalonių ar naudos įstatymų ir valstybinės praktikos srityse.

Religinės bendruomenės, priklausančios ideologinei sričiai, valstybės aktyse stovi toje pačioje eilėje, kaip ir kultūrinės organizacijos, vadinasi, privalo turėti juridinio asmens teises. Savo viduje joms reikia palikti tvarkytis pagal savo nuostatus. Valstybė neprivalo kištis į išvining religinių bendruomenių santvarką. Zakristijonauoti valstybei niekada nedera.

Mokėti dvasininkams atlyginimą už religinius patarnavimus yra tikinčiųjų, ne valstybės, dalykas. Dvasininkai negali būti valstybės išlaikomi, nes ne valstybės reikalas rūpintis religinių kiekvieno asmens gyvenimu. Dvasininkų ir apskritai religinės bendruomenės išlaikymas privalo gulti ant pačių šios bendruomenės narių. Tačiau jeigu religinė bendruomenė dirba kultūrinį, karitatyvinių ar socialinį darbą, laikydama mokyklą, prieglaudą, šelpdama vargšus, leisdamas spausdinus ir t. t., tada valstybė privalo šiuos darbus paremti, kaip kad ji remia visai, kas kelia krašto gerovę ir tautos kultūrą.

Du dalykai pas mus būdavo nesutarimų šaltinis: santuoka ir tikybės dėstymas mokyklose. Tačiau iš vienos pusės pripažįstant sąžinės laisvę, iš kitos religiją laikant pozityviu veiksmu, šiuos nesutarimus lengva pašalinti. Santuoka turi būti ir religinė, kad būtų pagerbti tikinčiųjų įsitikinimai, ir civilinė, kad būtų pagerbti tie, kurie religijos nepraktikuoja. Piliečiai turi turėti galimybės pasirinkti savo jungtinių formą tokią, kokią jie nori. Abi santuokos formos — ir religinė ir civilinė turi turėti vienodos juridinės galios. Be abejo, moterų registraciją turi vesti valstybės įstaigos, todėl religinės santuo-

kos turi būti užregistruotos atitinkamose valstybės įstaigose. Tai padarys tie, kurie piliečius tuokia religiskai. Moterystės bylos turėtų būti keliamos tose institucijose, kuriose moterystė sudaryta. Kas susituokė religiskai, savo moterystę tvarko pagal religijos nuostatus; kas susituokė civiliskai — pagal valstybės įstatymą. Tuo būdu bus išvengta painiavos, kuri atsiranda, kai įvairių institucijų sutuokti asmens pradeda bylinėtis.

Tikybės dėstymas mokykloje taip pat neturi būti nei visiškai pašalintas nei prievarta bruktas visiems. Tikinčiųjų tėvų vaikams jų tikyba mokyklose privaloma. Tačiau tėvai visados turi teisę pareikšti kitokią savo nusistatymą ir prašyti atleisti jų vaikus nuo tikybės mokymosi. Kadangi tėvai yra pirmaeiliai vaiko auklėtojai, todėl jie ir turi teisę duoti vaikui tokią pasaulėžiūrą, kokią jie laiko tinkamiausia. Taip ateityje ir turės būti tvarkomas religijos mokymas mokyklose. Jau Lai- kinoji Vyriausybė tokius nuostatus išleido.

Priesaika ir iškilmingas pasisąžinėjimas teismuose, kariuomenėje ir visur kitur turės vienodos saistomosios galios ir galės būti pasirenkamas laisvai pagal kiekvieno norą.

Kadangi Katalikų Bažnyčia yra tarptautinė organizacija ir jėga, todėl su ja jau įprasta turėti specialią sutartį, vad. konkordatą, ir palaikyti diplomatinis santykius. Atrodo, kad Vatikano vaidmuo po karo bus labai reikšmingas. Todėl diplomatinis santykių palaikymas mums bus ne tik naudingas, bet ir reikalingas. Ignoravimas tokios galybės, kaip Vatikanas, arba net kova su juo tarptautinėje politikoje mums būtų tikrai pražūtingas.

Vadinasi: tikėjimo laisvė ir įsitikinimų pagarba privatinėje srityje, parama kultūrinėje srityje, korektiški santykiai diplomatinėje srityje, — štai tie principai, pagal kuriuos turės būti tvarkoma religija Lietuvos ateities gyvenime.

Stasys Juškėnas

SKAITYK PATS IR PARAGING

KITUS SKAITYTI

NAUJENAS

=====

Prezidentas Nixonas galvoja taip, kaip ir Jūs

Prezidentas galvoja, kad pragyvenimo pašalpa yra duotina tik tiems, kuriems tikrai jos reikia, bet ne tiems, kurie yra pajėgūs dirbti, bet nedirba. Todėl, jo rekomenduojama pašalpų reforma įjungia "darbingumo" principą, kuriuo pareiškima, kad parama bus teikiama tik legaliai įrodžiusiems tos pašalpos reikalingumą, o darbingieji turės dirbti.

Prezidentas galvoja, kad geriausiai kovoti prieš nusikaltimus ne atlaidžiomis teorijomis, bet logiška politika. Todėl jis užėmė griežtą liniją prieš kriminalą, už stabilizuotą visuomenę. To rezultate, augantis nusikaltimų skaičius buvo sumažintas iki žemiausio laipsnio-koks bet kada buvo per dešimt metų, o mūsų miestai bei universitetų rajonai yra daug ramesni negu kad buvo 1968 metais.

Prezidentas galvoja, kad masinis vaikų vežiojimas busais yra neteisinga priemonė. Jis sako, kad jei duotumėm užtenkamai pinigų visoms apylinkių mokykloms, mes galėtumėm pagerinti švietimo kokybę visiems — ir šio projekto vardas yra švietimo kokybė. Geru išsilavinimu žmonės gali išvystyti savo pilną pajėgumą mūsų bendruomenėje. Taip pat Prezidentas pasirašė ir įteisino Etninio Paveldėjimo Aktą, kad mūsų vaikai studijuotų įnašą visų etninių grupių, kurios padarė mūsų Valstybę stiprią.

Prezidentas galvoja, kad griežtos priemonės prieš narkotikus yra geriausios. Todėl jis išsikovojo susitarimus iš 20-ties valstybių, kad būtų sustabdytas narkotikų transportavimas, ir stipriai aplaužė platintojų tinklą.

Prezidentas galvoja, kad kova prieš Infliaciją gali būti laimėta, bet vyriausybė turės vengti išleisti daugiau pinigų negu turi, o "infliacijos psichologija" turės būti palaužta. Todėl jis įvedė devyniasdešimčiai dienų algų — kainų užšaldymą, papildytą kitomis lanksčiomis kontrolėmis, ir vetavo keletą kongreso priimtų, brangių projektų.

Prezidentas galvoja, kad idėja pagerinti santykius su Rusija ir Kinija yra gera — jei mes tuo pačiu laiku paliekam kariškai stiprūs. Tad kai mes siekiame taikos užsienyje, jis užsitikrina, kad savo namuose būtų išlaikyta stipri karinė sargyba.

Kai turite Prezidentą, kuris galvoja labai panašiai kaip ir Jūs, savaime suprantama, kad ji reikia išlaikyti tame poste. Jau vien dėl to daug amerikiečių sako, kad mums reikia Prezidento Nixono — dabar labiau negu bet kada.

Prezidentas Nixonas dabar labiau negu bet kada

Maurice H. Stans, Chairman, C. Langhorne Washburn, Deputy Chairman, Paul Barrick, Treasurer, 1701 Pennsylvania Avenue, N.W., Washington, D.C.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY.

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS.

Taupymo indėliai
Aprausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60606

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir pirmieji mėnesiai	\$22.00
metams	\$12.00
pusei metų	\$7.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams vienam mėnesiui	\$6.00
Kanadoje:	
metams	\$22.00
pusei metų vienam mėnesiui	\$12.00
Užsienio:	
metams	\$23.00
pusei metų vienam mėnesiui	\$13.00
Naufienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.	

Senovės pirklių keliai ėjo per Lietuvą

Amerikos tremtinių grupelė, priėjusi prie švietimo reikalams sudėtų pinigų, važinėja į Washingtoną, bereikalingai leidžia kelionpinigius ir pavergtai lietuvių tautai veda kenksmingą politiką. Kiekvienam aišku, kad JAV vyriausybės pažiūra ir pavergtą Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes, turi didelės svarbos lietuvių tautos laisvės kovai. Lietuviams bus lengviau išsikvoti savo teises ir nepriklausomą gyvenimą, jeigu lietuvių pusėje bus patalpinusioji pasaulio valstybė. Bet Amerikos politikai pritaris ir remis Lietuvos laisvės reikalą, jeigu lietuvių bus vieningi ir atkakliai gins savo tautos reikalus. Amerikiečiai nusisuka, jeigu tikrai pasirodys, kad lietuvių nesilaikys susitarimų ir kenks vieningam lietuvių darbui.

Keli Amerikos intelektualai, vietoj rimtų dabarties ir praeities mūsų tautos studijų, švietimo ir auklėjimo reikalams sudėtus pinigų švaisto bereikalingai, tuo tarpu okupantas ruošia vieną studiją po kitos lietuvių tautos nenaudai. Savo laiku rusams visiškai patsidavęs Juozas Žiugžda išsteigė net specialų institutą Lietuvos praeičiai falsifikuoti, o dabar sovietų valdžia išleido Lietuvą ir lietuvių tautą liečiančią knygą, kurioje aprašinėjama Lietuva, bet kalbama apie variagus.

Politikuojantis sovietų žurnalistas Vladimiras Rybinas parašė knygą, kurią pavadino "Iš variagų į Graikiją". Jam buvo įsakytą surasti senovės šiaurės Europos pirklių kelius, juos pastudijuoti ir aprašyti. Jis kelis metus klausimą studijavo, nagrinėjo praeities šaltinius ir nustatė, kad keliai iš šiaurės į Viduržemį buvo du. Vienas iš Skandinavijos Neva ėjo per Volchovą ir Dnieprą, o antrasis, Nemunu ėjo per Pripetį ir taip pat į Dnieprą. Iš aprašymų matyti, kad keliai ėjo per senovės lietuvių apgyventas sritis, bet Rybinas kalba apie variagus, padėjusius pagrindą rusų imperijai ir davusius rusams pirmuosius carus. Apie variagus rašė caro Rusijos istorikai, apie tos pačios imperijos pradžią rašo ir Rusijos istorikai komunistai.

Sovietų valdžios išleista knyga apie senovės pirklių kelius mūsų dar nepasiekė, bet manome, kad lietuviams bus įdomu paskaityti kelis sakinius iš užsienio gyventojų rusų spaudos, labai atidžiai sekančios gyvenimą Sovietijoje ir atkreipiančios savo skaitytojų dėmesį į kiekvieną svarbesnį komunistinį leidinį. Knyga kalba apie variagus, bet knygoje aprašinėjami lietuvių van-

PRANYS ALŠENAS

NEDAŽNI SVEČIAI

"Tėvynės Sargai" ir "Lietuvio Žurnalisto" apžvalga

Beveik vienu ir tuo pačiu laiku mano pastogę aplankė reiki, et mieli svečiai — Krikščionių Demokratų organas "Tėvynės Sargai" ir Lietuvos žurnalistų S-gos neperiodiniai leidiniai "Lietuvio Žurnalistas". Pirmiausia metame žvilgsnį į "Tėvynės Sargą". Tai itin imponantiškai atrodo leidinys, dail. Pauliaus Jurkaus pieštu viršeliu, geram popieriuje, su daugeliu iliustracijų. Numeris skirtas a. a. prel. Mykolo Krupavičiaus atminimui, todėl ir iliustracijos — daugiausia liečia garbingąjį velionį, jo gyvenimą ir paskutiniąsias dienas. Šis leidinys, galima sakyti, nebeįdomus nei žurnalui, nei

dens keliai, lietuvių statytos ir gintos pilys, lietuvių kasti kanalai ir tiesti tiltai. Savo ekspediciją praeitais metais Rybinas pradėjo Klaipėdoje, prie Dangės, kur susirinkdavo senovės pirklių laivai. Paruošta ekspedicija įplaukė į Nemuną, o jo vandenimis pasiekė Gudiją, o vėliau jau ir Ukrainą. Rusų laikraštis kelionę šitaip aprašinėja:

"Rybinas praplaukė pro šiuos ramius lietuviškus miestelius: Smalininkus, Jurbarką, Raudoną, kur dar ir šiandien tebestovi Gedimino ažuolas, vienas seniausių visoje Lietuvoje; Veliuoną, kur savo laiku buvo patį stipriausioji Nemuno tvirtovė. Čia kryžiuočiai pirmą kartą paleido į lietuvių parako šūvius. Ir viena pirmųjų kulkų čia 1341 metais buvo užmuštas karalius Gediminas

Toliau plaukiant ir virš Nemunu stovi Kaunas, sujungtas nedideliais tiltais ir puikių konusų stogais ir baltais, žalumynuose palukiojanciais, namais. Ko gero Kaunas visą laiką buvo toks nuo XII amžiuje įsteigimo laikų: Kelis šimtmečius paeiliui Kaunas buvo priešakinėje gynybos linijos pusėje, pastodamas kelią nuolat puolantiems kryžiuočiams. Aukščiau stovi Druskininkai su savo gydančiais vandenimis. O štai ir Gardinas ir ant statuso Nemuno kranto stovintis amžinybės simbolis — Koložos cerkvė, Gardino vienmetė, statyta XII šimtmečio 80 metais. (Novoje Ruskoje Slovo, 1972 m. rugs. 29 d., 2 psl.).

Rybinas, Nemunu priplaukęs prie Naujakiečio, stovinčio prie Ščaros žiočių, o toliau šia upe priplaukę prie Slonimo, kuris savo laiku buvo pilimi. Iš ten jis įplaukė į didžiulias balas, kuriomis jis pasiekė lietuvių kastą Oginskio kanalą. Nemuno baseino vandenimis Rybinas pasiekė Pripetę. Iš ten jis jau įplaukė į Dnieprą, kurio vandenimis pasiekė pietus.

Sovietų Sąjungos mokslininkai, turėdami savo rankose didelės vertės istorinius dokumentus, stengiasi nuiteikti "plačiosios tėvynės" skaitytojus, kad senovės laikais prekyba su graikais buvo vedomą variagų. Variagų praeitis tuo tarpu mažai težinoma, nes jie nepalikę žymesnių savo praeities šaltinių. Rybinas pripažįsta, kad variagai plaukė į pietus Lietuvos vandenimis, jis gražiai yva užrašė lietuviškus vardus, bet knygos ir viso darbo pavadinimas liečia mažai iširtus variagus, nutyli lietuviškais vardais iki šios dienos užsilikusius upių, miestų ir tvirtovių vardus.

Kaip Juozas Žiugžda klastojo rusų nauda lietuvių tautos praeitį, taip sovietų imperializmo šalininkai stengiasi įrodyti, kad senose lietuvių žemėse gyveno ne lietuvių, bet rusų imperijos steigėjai. Reikia laukti, kad netolimoje ateityje sovietų istorikai pagamins dar daugiau "istorinių studijų", naikinančių lietuvių tautos praeitį.

magazinų, bet knyga, kurios įtaka — net 224 psl.

"Tėvynės Sargai" labai gražiai ir sumaniam redaguoja veteranas veikėjas dr. Domas Jasaitis, adresas: 220 N. Seventh Ave., Mount Vernon, N. Y. 10550, USA, administruoja — Jonas Jakucionis, 508 Euclid Ave., Brooklyn, N. Y. 11208, USA. Numeris viršelyje pažymėtas 1972 m. 1 (32) datos pridant jog tai politikos ir socialinių mokslų žurnalas, įsteigtas 1896 m.

Žurnalas pirmasis puslapis papuoštas a. a. Prel. M. Krupavičiaus viena iš veliausių nuotraukų, o toliau — šv. Tėvo sveikinimo jo 85-kerių metų sukakties proga lietuvišku ir angliškų vertimais bei originaliu sveikinimo tekstu lotynų kalba.

Dar toliau — vedamojo vietoj — prof. dr. A. Ramūnas pabrėžia sparnuotų lakaus stiliaus minčių apie a. a. prel. M. Krupavičių. Seka Vyt. Bagdanavičiaus, MIC rašiny — "Krupavičiaus kunigystė". Tai daugiausia velionies minčių kompiliacija iš jo paties didžiulių veikalų "Kunigas Dievo ir žmonių tarnyboje" su trumpaisiais kompiliatoriaus komentarais.

Prisimenant M. Krupavičių, kaip Steigiamojo Seimo narį, atspausda jo kalbą, pasakytą Seimo posėdyje.

Istorikas Pr. Pauliukonis, straipsnyje "Mykolas Krupavičius ir Žemės reforma" duoda statistikos lentelėmis paremtą skersinį pūvį apie M. Krupavičiaus didį darbą ir jo pastangas Lietuvoje žemės reformą pravedant. Toliau apie garbingąjį velionį rašo ir dar du autoriai: P. Maldeikis straipsnyje "Didelio gyvenimo paskutinieji metai" ir Antanas Repšys — straipsnyje "Paskutinės prel. M. Krupavičiaus dienos". Galiausiai atspausdintas a. a. prel. M. Krupavičiaus testamentas tekstas bei eilė laidotuvių nuotraukų.

Atrodytų, jog a. a. prel. M. Krupavičiaus asmens visapusiškam apžvalgimui — dar tikrai trūko straipsnio apie velionies rašytinius darbus: parašytas ir išleistas knygas, redaguotus laikraščius bei šimtus, o gal ir tūkstančius parašytų straipsnių, etc.

Dar toliau šiame numeryje Alf. Šešplaukis rašo apie Hilaire Belloc — kaip Krikščioniškosios kultūros gynėją (jo 100 m. gimimo sukaktį mini), literatūros Pr. Naujokaitis rašo apie "Tragiškosios epochos veidą" Bernardo Brazdžionio poezijoje, J. Venckus, S. J. apžvelgia Jurgį Pabrėžą — kaip botaniką (jo 200-tojo gimtadienio proga), istorikas dr. Algirdas Budreckis žvilgtelį į 1941 m. Sukilimą, Kazys Škirpa rašo apie "Vyriausybės Golgotą", Druidas (slapv.)

kiek kritiškai užsimena apie "Laik. vyriausybės" atveiksmi — "pastangas", Audaitis (taip pat slp.) klausia: "Kada Vaitiekūnas teisybę rašė?" Apie a. a. M. Krupavičių, nes vienas straipsnyje jis jį gyrė, kitam — peikė — Pr. Alš.

V. Aleška rašo apie "Ernesto Galvanausko paskutiniuosius metus"; perduodama Vlado Jurgučio laiško, rašyto M. Krupavičiui, eilė tekstų; J. Slavenas pateikia rašinį "Mažos pastabos apie didelį žmogų" (Prof. V. Jurgučio šviesiam atminimui); perduodamas prel. J. Balkūno tekstas pamokslu "Vlikas turi tautos mandatą", pasakytą Suvaizavimo proga šv. Antano bažnyčioje, Detroito. Apie Vliko seimą rašo S. Garliuskas. Paminimos sukaktys: Pov. Gaučio, dr. R. Zalubo, dr. V. Zemačio, Pr. Alšeno, M. Galdikienės, dr. P. Jucaičio ir dr. O. Labanauskaitės. Nekrologiniai rašiniai — apie a. a. Leoną Bistrą (rašo J. Matulionis), apie dr. Z. Ivinskį, Praną-Viktorą Raulinaitį, Praną Pauliukonį, Petrą Jočį ir Kazį Mockų bei Antaną Repšį, Baigmę — šiek-tiek smulkesnės kronikos.

"Lietuvio Žurnalistas" — tai jau 2-ras šiemet ir 8-tasis nuo pat pradžios jo pasirodymo lietuvių žurnalistų svetov organo numeris, atžymėtas 1972 m. rugsėjumi.

Viršelis — papuoštas didoka žurnalisto ir rašytojo, Vytauto Alanto, nuotrauka, neseniai atšventusio 70 m. amžiaus sukaktį ir Čikagos žurnalistikos kursų lankytojų bendra fotografija. Turinys — dabartinio lietuvių žurnalistų sąjungos pirm. Juozo Vaisnio, S. J., trumpas, bet kondensuotomis svariomis mintimis pasisakymas: "Ka gi man duos ta žurnalistų Sąjungą?" Antruoju rašiniu "Ar mes žurnalistai?" beveik tą patį klausimą gvildena priešpaskutinis Liet. žurn. S-gos pirm. V. Alantas. Tai vis lyg atsakymai į kai kieno užmetimus, jog rašantieji spaudai ir negaudami už tai atlyginimo — negalį vadintis žurnalistais. J. Vaisnis, S. J. į tai atsakytas teigia: "Neatrodė, kad būtų esminė žurnalistinio darbo pragyventi. Argi gydytojas neturėtų teisės vadintis gydytoju, jeigu jis iš pacientų neimtų honoraro, bet juos gydytų iš idealizmo?"...

Toliau Vytautas Bagdonavičius, MIC atspaudžia rašinį, perduodamas "Truputį žurnalistų filosofijos", neseniai paskelbtas garbės nariu Bronys Raila "Garbės negarbė" labai nuotaktingai rašo apie jo "vertumą" ir "nevertumą" būti garbės nariu, nurodymas, kad ir su Vaizganto kanaaninkyste būvę panašiai, tą

kada pastarajam žemaičių vysk. Karevičius suteikė jam šitokias garbės. Jis gi pats. (Vaizgantas), sakydavo: "Jestem kanaanikiem, ale podliezszezo gatunku" esmi kanaaninkas, bet pras-tesnės rūšies)".

Vladas Jakubėnas šiame numeryje atspaudžia "Porą minčių apie muzikos kritiką", Alf. Nakas rašo apie buv. LŽS CV pirm. Vyt. Alantą iš arti, pats Vyt. Alantas paberia atsiminimų žiupsnelį iš tų laikų, kada jis redagavo "Lietuvos Aidą" ir kaip jį Argentinos konsulas buiškviestęs į dvikovą.

Jurgis Janušaitis rašo apie "Ateities spaudos bendradarbius ir Daužvardžio Fondo taisyklių projektą, atsišaukiamą "LŽ S-gos išdinko rūpesčiais", dar S-gos reikalais rašo A. Pužauskas ir Vytautas Kasniūnas, platus "Laikraštinių kalbų" skyrius, kurį tvarko Stasys Kalvaitis, o patarėjo pareigose — prof. Petras Jonikas, dar žodis s-gos pirm. J. Vaisnio, S. J. "Žurnalistikos jaunimo stovyklose" reikalu, "Lietuviai žurnalistai po Pietų kryžiumi Australijoje", Avos Saudargienės kelionės išpūdzį žiupsnelis "Pakeliui iš Australijos", Vl. Būteno tvarkomas skyrius "Mūsų mirusieji ir recenziniai pasisakymai apie Antano Skirkos (gyv. Australijoje) knygą "Ilgiosios Taves", Pagaliau, Kronika ir Laiškai bei nuomonės.

Gale pranešama, jog sekantis "Lietuvio Žurnalisto" numeris išeis 1973 m. vasario mėn.

"Lietuvio Žurnalistas" — lietuvių žurnalistų Sąjungos neperiodinis leidinys. Leidžia LŽS Centro Valdyba. Redaktoriaus Vytautas Kasniūnas. Redaktoriaus kolektyvas: Juozas Vaisnis, SJ, Vladas Būtenas, Jurgis Janušaitis, Algirdas Pužauskas. Administruoja Jurgis Janušaitis. Antraščius įvinięs piešė dail. Pov. Kaupas. Redaktoriaus V. Kasniūno adresas: 3754 W. 70th Place, Chicago, Ill. 60629, USA. Adm. J. Janušaitis adresas: 2534 West 69th St., Chicago, Ill. 60629, USA.

EMPIRE STATE NEPASIDUODA

Apie 40 metų aukščiausio pastato pasulyje titulą turėjęs Empire State Building New Yorke pasijuto pavojuje savo pirmenybę prarasti, tad jo šerinkai nutarė pastatą iškelti dar 11 aukštų — iki 113 aukštų ir 1494 pėdų aukščio. Tuo būdu šis pastatas vėl aukštesnis 144 pėdomis už du kitus New Yorke po 110 aukštų pastatus ir 44 pėdomis aukštesnis už Chicagoje statomąjį Sears 110 aukštų pastatą.

DARBAS IR MOKSLAS AMERIKOJE

DR. ANTANAS J. GUSENAS

51

Kartais knygų ryšulį jis anksčiau pasiūsdavo, kad jam pačiam nereikėtų nešti. Labiausiai, atsimenu, buvo perkama "Barbora Ubrika". Pirmąją knygą laidą išleido Olševskis. To meto lietuvių taip mėgdavo šią knygą, kad leidėjas kas antri ar treči metai turėdavo leisti naują laidą. Jam tai nebuvo toks sunkus darbas, nes knyga lietuvių buvo mėgiama. Kiekvieną laidą spausdindamas Olševskis, leisdavo vis didesnį knygų kiekį. Patyriau, kad jis keliaujantiems knygų parduodėms duodavo net 50% nuolaidą. Tai labai didelė komisija, bet ji, matyt, apsimokėdavo.

Kun. Mockus atvažiuodavo į Clintoną su pilnomis valizomis ir knygų ryšuliais, o išvažiuodavo su pilnomis kišenėmis pinigų. Jo kalbomis klausytojai būdavo patenkinti. Buvo malonu klausyti ne tiek paskaitos turinys kiek žinių perdavimo būdas. Mockus buvo geras kalbėtojas, žmonėms patiko. Jie nekreipdavo jokio dėmesio į kunigų uždraudimus. Jų labiau drausdavo, tuo didesnis tikinčiųjų skaičius suėdavo Mockaus pasiklausyti. Lietuvoje kunigas tikinčiuosius galėdavo suvaldyti, bet Amerikoje tai jau daug sunkesnis dalykas. Amerikoje lietuvių įsikala į galvą, kad reikia išklausti ir kitą pusę. Gali tikėti, ar netikėti, ką kitas sako, bet reikia jo išklausti. Šią taisyklę lietuvių laikė ir lietuviams kunigams. Jie buvo įsitikinę, kad kunigų reikia klausyti, bet jie nebijojo ir "kitos pusės" išklausti.

Clintono buvo smagu gyventi, bet ir šiame miestelyje pragyvenome tikrai vinerius metus. Kol buvo dideli

Clintono anglies užsakymai, tai kasyklose dirbome išsiuosę. Bet kai pietų Illinois anglių paklausa sumažėjo, tai ir mūsų kasyklų savininkai pradėjo lėtėti. Vienose kasyklose darbai sumažėjo, o kitas savininkai visai uždarė. Gyvas ir judrus Clintonas pamažu pradėjo retėti. Vieni išvažinėjo į miestus, o kiti patraukė į kietosios anglies kasyklas.

Kai aš netekau darbo, tai mudu su žmona išvažiavome į Scranton, Pa., miestelį, kur gyveno mano žmonos teta ir tetėnas. Tuojau paaiškėjo, kad darbu ir ten buvo žymiai mažiau. Anksčiau mano tetėnas dirbdavo ištisą savaitę, kartais palikdavo net viršvalandžiams, bet kai mes atvažiuojame į Scrantoną, tai mano tetėnas dirbo tik dvi ar tris dienas savaitėje. Didžiosios dirbtuvės prisiveždavo pakankamai anglies, tai nebuvo prasmės daugiau kasti, nes nebuvo kur jos dėti. Prie kasyklų visuomet stovėdavo didžiausios anglies krūvos. Tai buvo atsarga savininkams, bet naudos iš to nebuvo jokios. Jie turėdavo mokėti angliakasiams, bet anglių neparduodavo.

VAZIUOJAM DARBO IESKOTI

Pabuvę, pasisvečiavę ir išsikalbėję su teta ir tetenu Scranton, Pa., išvažiavome dar toliau.

Mudu su žmona patraukėme į Connecticut valstiją, kur New Britain mieste gyveno mano žmonos brolis. Jis dirbo geležies dirbtuvėje. Jis mudu labai gražiai sutiko ir priėmė. Daugelį metų nesimatė. Vieni žmonės tave mandagiai sutinka, sirdį atveria; kiti nuo pirmo susitikimo užsikerta ir daugiau kalbėti nebeporai. Su vienu iš kalboms galo negali rasti, o kiti neturi noro žodžiu tirti arba kokiam klausimui paklausti. Su švogerių kalboms galo nesimatė. Besikalbant jis manęs paklausė:

— Ar judu nenorėtumėte ilgesniam laikui New Bri-

tainę pasilikti? Čia galima rasti darbo ir įsikurti.

— Būtų gerai kurį laiką čia pasilikti, užsidirbti kiek pinigų kelionei, kad galėtume į Chicago grįžti, — aš jam atsakiau.

— Labai gerai, tuo tarpu pasilikite pas mus, — atsakė švogeri. Pas mus yra daugiau įvairių darbų, negu mes galime atlikti.

Sekantios dienos rytą nuėjau į darbą, jis pasikalbėjo su savo viršininku ir man gavo darbo. Vakare kai grįžo iš darbo, jis man ir sako:

— Rytą pradėsi dirbti. Dirbsi kartu su mapim, prie to paties darbo.

Taip ir padariau. Darbas buvo nelengvas. Sėdint prie stalo reikėjo atrinkti geras geležies nuo blogų. Man parodė, kurios geros, ir kurių prie gerų priskirti negalima. Dauguma buvo geros, bet ne visos. Tais laikais mašinų dar neturėjo geroms išrinkti, todėl kiekvieną turėjo patikrinti žmogaus akis. Tikrina ir šiandien akimis, bet jau išrastos mašinos, kurios yra tikslesnės, negu žmogaus akis. Mašinos geriau ir greičiau pastebi plyšį, nepriteklį arba viduryje pasilikusius įvairius oro burbulus. Žmogaus akis tų užsilikusių burbulų nemato, tuo tarpu elektroninė akis pastebi mažiausią defektą.

Connecticut valstijoje pradėjau dirbti ne tik aš, bet ir mano žmona. Ji buvo siuvėja, bet gavo darbo Corbino Lock bendrovėje. Jai teko dirbti visai kitoks darbas. Jai teko poliūoti ir taisyti įvairaus dydžio ir formos jutrinus bei spygas. Ji neblogai uždirbo, bet tas darbas, atsimenu, jai nepatiko. Padirbėjusi porą savaitių ji susiradusi darbo vienoje siuvykloje, ji metė geležies poliravimo ir polišavimo darbus ir nuėjo siūti. Jai pasitaikė susirasti marškinių siuvyklą, kurioje dirbo, kol gyvenome Connecticut valstijoje.

Tais laikais New Britain miestelyje jau buvo dido-

kas skaičius lietuvių. Beveik visi dirbo ir buvo gana gražiai įsikūrę. Vieni jau turėjo savo namus, keli turėjo drąsos atidaryti krautuves su įvairiausiais lietuviškais valgiais.

Miestelio lietuvių jau buvo tiek išprusę, kad jie išgijo savo svetainę, kurioje ruošdavo įvairius vakarus. Kartais persikviėdavo žmones iš kitų kolonijų, su ruošdavo kalbas ir svarstydavo politinius ir visuomeninius klausimus. Bet didžiausią pasisekimą turėjo vakarai su programomis. Būdavo vaidinimų, skaitydamo monologus, eilėraščių. Viename tokiam vakare ir mudu su žmona dalyvavome.

Tai buvo graži ir smagi sueiga. Man ji paliko malonų išpūdį, kurį dar ir šiandien prisimenu. New Britain lietuvių buvo svetingi, mandagūs ir draugiški. Chicagoj lietuvių tals laikais buvo žymiai daugiau, bet Chicago lietuvių nebuvo toki draugiški, kaip New Britain lietuvių. Chicagoje lietuvių skaičius buvo didesnis, bet čia ir kova už būvį buvo daug sunkesnė. Tuo tarpu New Britain valstijoje lietuvių buvo žymiai mažiau ir kiekvienas, kuris tikėtai dirbt norėjo, turėjo darbo. Kodėl vienoje kolonijoje gyvenantieji buvo svetingi, o kitoje atsargūs ir šaltiniai, šiandien man būtų sunku pasakyti. Aš tikrai konstatuoju tuometinę tikrovę.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROSPECT 8-3229
Rezid. telefonai: WALBROOK 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepias skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikint antrodieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 384-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treč.
ir šeštadieniais tik susitarus.

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepias, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCELIS
KRIAUČELIŲNAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadien., antradien., ket-
virtadien. ir penktadieniais nuo 9 iki
7 val. popiet. Ketvirtadien. ir šeštadi-
eniais nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradien. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadien.
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei
valandos, skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepias, tai telefonais GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8, Sėkmadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROSPECT 6-5084

**BIZNINIAI, KURIE GARSINASI
"NAUJINIŠKUMU" — TURI GERAI
PASIEKIAMĄ BIZNINĮ**

Ciceriškiai ir raudonas redaktorius

Neapsirikiome pasakydami,
kad Cicerio lietuvių kolonija vi-
sais atžvilgiais yra veiksminga
ir veržli bendradarbiavimo bei
kultūrinių tiltų tiesimo su
okupuotos Lietuvos kvėlin-
gais.

Štai "Sandaros" 41 Nr. tilpe
žinutė apie Edv. Šulaičio šau-
niai paminėta gimtadienį, ku-
riame dalyvavo virš 20 rinkti-
nių svečių. Tikrumoje gal ir
nebūtų reikalo atkreipti į tai
dėmesio, nes daug kas gimta-
dienius mini. Bet kai jame da-
lyvavo ir "deklamavo" savo
kūrybą "Gimtojo Krašto" vyr.
redaktorius V. Reimeris, o jam
"turavojo" J. Kreivėnas, V.
Zalatorius, Saulius ir priedui
dar Tulauskaitė - Babrauskie-
nė bei kiti "draugai", tai ne-
nomomis tenka atkreipti dėme-
sį, nes daug ką pasako toks
"kultūriniai" gražus bendra-
darbiautojų subūvimas.

GRADINSKAS
MODERNUS STEREO
FONO GRAFAS
TIK 59.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandom
grausiosios gėles ir vainikėl ant-
pių papuošimui ir sezonines
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUZAUSKY
GĖLES VISOMIS PROGOM
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. ERENAS
2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRonTier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
-1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
adienio iki penktadienio 11-12
val. ryto, — Sėkmadienį ir sėk-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Telefonai: HEMLOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS**

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to drown all campfires,
extinguish the ashes, and drowns
them again. Crush all
smokes dead out.

Please! Only you can
prevent forest fires

Čia visi tikslai aiškūs, nes
V. Reimerio dalyvavimas viską
pasako. Jis labai aktyviai lan-
ko lietuvių kolonijas, o jam
dar uoliau talkininkauja "pro-
gresyvieji" lietuviai.

Rugsėjo 24 d. V. Reimeris
dalyvavo St. Peterburgo Ame-
rikos Lietuvių Klubu susirin-
kime — pobuvyje, kuriame no-
rėjęs net žodį pasakyti, bet de-
ka vadovybės įžvalgumo — tas
išvengta. Žodžių, laiku apsi-
žiūrėta ir gerai padaryta.

Reimeris susirinkimui buvo
pristatytas, kaip svečias iš
Vilniaus, žinoma, nemint jo
pareigų. Susidomėjimas buvo
didelis ir paplojimu gražiai
pasveikintas. Nors viešai ir ne-
buvo sakytas kokias pareigas
turi, bet susirinkusieji tuojau
vienas per kitą sužinojo, koks
"paukštis" iš Vilniaus atskri-
do. Tuoj nuotaika pasikeitė ir
blogąją pusę.

Užsibaigus viešajai daliai ir
pietums, bematant V. Reime-
ris buvo apsuptas būrelio žmo-
nių, kurie taktiškai rimtus
klausimus jam pateikė. Atsa-
kymai buvo neįtikinanti ir la-
bai naišūs, kuriais, atrodo, ir
pats netikėjo.

Vienas norėjo apmokėti pre-
numeratos mokesį už "Gim-
tąjį Kraštą", nes nenorįs vel-
ti gauti ir tuo pačiu daryti
redakcijai skriaudą. Žinoma,
padėjo už siuntinį įmą kre-
ditan ir pasiūlykimą. Atsakė,
kad tikriausiai gimtadienį ar
geri pažįstami apmokėjo pre-
numeratą. Paminėjo, kad jie
labai gerą darbą daro užpre-
numeruodami, nes "G. K." ra-
šo tikrą teisybę apie esamą pa-
dėtį Lietuvoje ir kitur, o taip;
pat palaiško lietuviuose tauti-
nius jausmus ir tėvynės meilę.

Po ilgesnio pasikalbėjimo
paaiškėjo, kad jis savo pasa-
kybą laiko 100% teisingu ir
nediskutuotinu. Todėl teko
pasikalbėjimą nutraukti. Pa-
gal žinomą lietuvišką nuolai-
dumą, buvo broliška išsižveig-
ta į jo sunkią "tarybinę" pa-
dėtį ir apeliuota, jei jau reikia
būti viešai raudonam, tai nors
širdyje turėtų būti tikrų lietu-
vių ir paklusti lietuviškam sa-
žinės balsui. Į tai atsakė, kad
jis esąs ne tik iš viršaus raudon-
as, bet ir jo širdis perdėm
raudona, atseit kūnu ir dvasia
atsidavęs okupantui.

Po tokio pasakymo, pašne-
kesio dalyviai pradėjo dairytis,
bet "progresyvieji" paly-
dovė tuojau suprato, kuo tas
kvepia ir, nieko nelaukusi,
tempte išsitempė "raudonąjį
redaktorių" iš klubo laukan.
Kuo būtų pasibaigę neaišku,
bet likusieji apgailestavo, kad
nespėjo "gražiai išlydėti" pa-
rodant, kad išprovokuotas lie-
tuvis moka pamiršti svetingu-
mą...

To viso akivaizdoje nėra
abejonių, kad ir ciceriškų
subūvime pristatė "Gimtąjį
Kraštą", kaip vieną iš geriausių
ir "teisingiausių" rašančių
laikraštį. Žinoma, plius dar
pamokymai ir reikalingi nuro-
dymai sėkmingsiam veikimui
ir "kultūrinį" bendradarbiavimą.

Miami lietuviai apdairėsi.
J. Tijanus

CICERO

Šv. Antano taupymo ir sko-
linimo bendrovė savo 50 metų
jubilejinį minėjimą sėkmin-
gai praveda ir užbaigia kartu
su šio mėnesio pabaiga. Dar
liko diena kita, tad kas norėtų
brangių dovanų gauti, turi ge-
rą progą: išskiriant trečiadie-
nius, bendrovės raštinė yra ati-
daryta kasdien. Bendrovės
patarnautojų dauguma kal-
ba lietuviškai kaip ir pats ve-
dėjas p. Grybauskas.

Bendrovės pirmininkas p.
Putrimas grįžo iš gimtosios Li-
tuvės ir turi daug ką

pasakyti. Jo krautuvė yra 1446
So. 49th St. Jis mielai suteiks
reikalingus kelionės patari-
mus.

Jonas Cinikas taip pat paten-
kintas savo kelione: jo svar-
biausioji svajonė aplankyti sa-
vo gimtinę Ramygalą išsipildė.

KANADOS NAUJIENOS

Pagerbė visuomenės veikėją
Joną Skeivelą

ST. CATHARINES, Ontario. —
Š. m. spalio 14 d. J. Skeivelo
artimi draugai, 60 metų sukak-
ties progą, ukrainiečių salėje
jam suruošė pagerbimą.

J. Skeivelas kaip ir kiti, po
antrojo pasaulinio karo pasi-
ko laisvame pasaulyje ir per An-
gliją prieš 20 metų atvyko į Ka-
nadą ir įsidarbino St. Cathari-
nėje, General Motors įmonėje.
J. Skeivelas atvykęs į St. Catha-
rines tuojau įsitraukė į tautinę
veiklą ir per tuos metus dir-
bo ir tebedirba Ramovėnu, Ben-
drumėnės ir skautų rėmėjų val-
dybose. Šiais metais yra LVS
"Ramovė" pirmininkas. Už pa-
sadarbavimą skautams yra apdo-
vanotas medaliu.

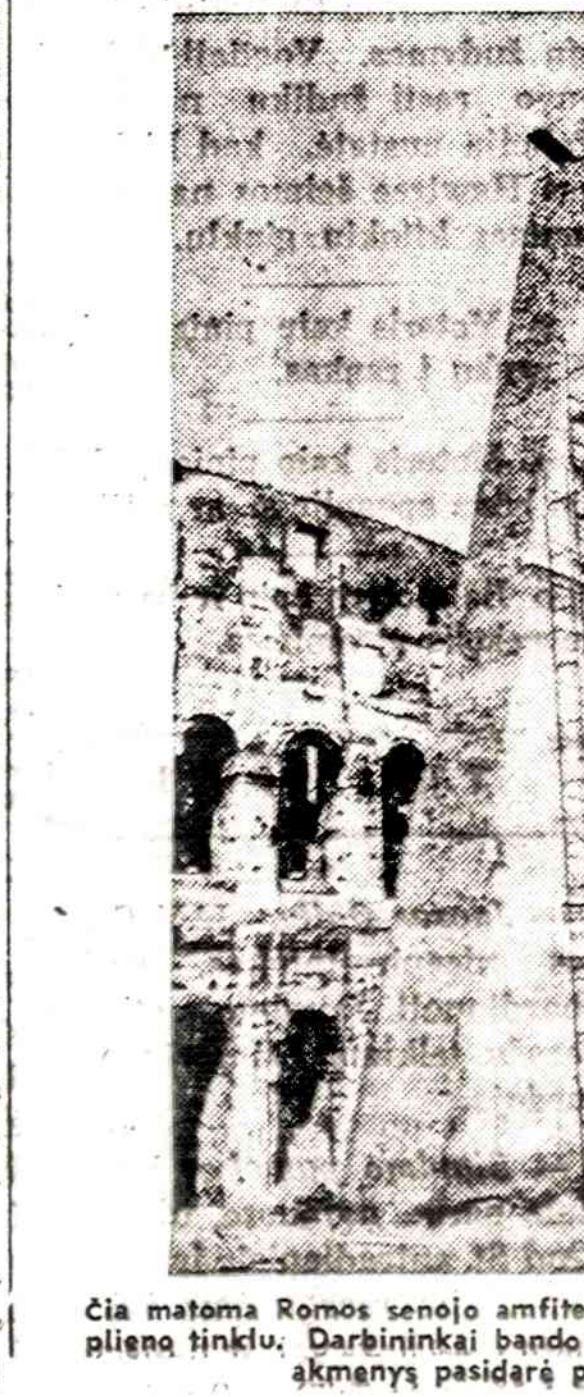
J. Skeivelas yra prityręs vi-
suomenės veikloje ir atėjęs į
organizaciją dirba sąžiningai.
Už tai yra plačios visuomenės
gerbiamas ir į pagerbimą susi-
rinko gausiai svečių ne tik iš
St. Catharines, bet ir iš Hamil-
tono, Londono bei Toronto. Pa-
gerbimo balių atidarė J. Tary-
das iš Hamiltono ir pakvietė sa-
vanorį-kūrėją dviejų Vyčių ka-
valierių, Antaną Šukį pristatyti
J. Skeivelą svečiams. A. Šu-
kis įžanginėje kalboje pažymė-
jo, kad J. Skeivelas iš jaunystės
buvo pavyždingas. Tarnau-
damas 4 pulke baigė mokomą
kuopą ir grįžęs iš kariuomenės
tarnavo vidaus reikalų minis-
terijoje. Antrame pasauliniame
kare karo pabaigos sulaukė ko-
vodamas alijantų kariuomenėje.
Už drąsumą ir sumanumą anglai
įteikė tris aukštes vertes me-
dalius. J. Skeivelas yra labai
kuklus ir savo medalius dėvi tik
svarbiuose Kanados paroduose,
kuriose dalyvauja lietuvių gru-
pės. J. Skeivelas yra didelis
spaudos rėmėjas. Prenumeruoja
dienraštį "Naujienas", kelis sa-
vitraščius ir žurnalus. Jei bū-
ty daug tokių kaip J. Skeivelas,
tautinė veikla ir spauda neturė-
ty veiklai sunkumų.

Negailima praleisti nepamir-
us ir ponios P. Skeivelenės, ku-
riai tuom pačiu metu suėjo 50
metų. Ir ji buvo atitinkamai
pagerbta, nes ir ji yra gana veik-
li lietuvių kolonijoje.

Pagerbimo baliuje p. p. Skei-
velus sveikino B-nės pirm. K.
Šukienė, parapijos — klebonas
J. Liauba, OFM, skautų M.
Gverzdienė, SLA A. Ališaus-
kienė, šaulių A. Šetikas ir visa
eilė svečių. Visi kalbėtojai pri-
siminė p. Skeivelų veiklą ir sti-
prią medžiaginę organizacijoms

• Lietuva nežuvo ir negali žu-
ti. Jos senos galybės pelenose
niekad neužgeso tautinės min-
ties ugnis. J. A. Herbačiauskas

SKAITYK IR KITAM PATAFK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

Čia matoma Romos senosios amfiteatro — koliziejus siena, apjuosta
pilnais tinklais. Darbininkai bando sustiprinti sieną, nes krantinėje
akmenys pasidaro praivismas pavojingi.

Taip pat p. Dvilaitienė buvo
net žagarėje ir buvusi senoje
bažnyčioje, kuri tebestovinti
kaip buvusi, net mišios tebelai-
komos lotyniškai. Senuosius
papročius lietuviai išlaiko ir
juos gina. Gal tas ir gerai.

Cicero D.

parama. Visi linkėjo nepavargti
visuomenės veikloje ir ilgo
amžiaus.

Sukaktuviniams buvo įteik-
tos dovanos.

Pagerbimo baliuje svečius
linksmino A. Šilinsko iš Hamil-
tono garsinė įrengta muzi-
ka. Be to, solistai V. ir A.
Paulioniai padainavo keletą dai-
nų solo. Juos pasekė ir p. Gai-
deliai iš Toronto.

J. Skeivelas išreikšė padėką
pagerbimo organizatoriams p.
Tarvydams iš Hamiltono ir p.
Gaidikams, A. Visockiui ir ki-
tiems iš St. Catharines. Dėko-
jo visiems dalyviams, prisidė-
jusiems prie dovanų, organizaci-
jų atstovams ir svečiams už tar-
tus žodžius. Skeivelų pagerbi-
mo balius buvo nuotaikingas ir
gausias dalyvijas. Džingus, kad
p. Skeivelai daug dirba Lietu-
viškoje veikloje ir buvo tinkam-
ai visuomenės įvertinti ir pa-
gerbti. Linkių gerbiameiems su-
kaktuviniams ilgo amžiaus.

J. Šarapnickas

Atsiųsta paminėti

AIDAI, 1972 metai. Rugsėjis.
Nr. 6 (252—266). Mėnesinis kul-
tūros žurnalas. Redaguoja dr.
Juozas Girnius. Leidžia Tėvų
Pranciškonai. Šiame numeryje
rašo: S. A. Bačkis, Alf. Gričius,
R. Šilbajoris, J. Jankus, Vl. Ja-
kubėnas, V. Pavalkis, Al. Pakal-
niškis. Toliau seka skyriai: Iš
minties ir gyvenimo ir Knygos
(A. Musteikis: Knyga apie mark-
sizmą — V. S. Vardžio). Nume-
ris iliustruotas kai kurių dai-
lininkų darbų reprodukcijomis
ir foto nuotraukomis.

LIETUVOS UNIVERSITETO
atkūrimo 1922—1972 AUKSI-
NĖS SUKAKTIES MINĖJIMAS.
Tai yra JAV LB-nės ir Detroi-
to Lietuvių Kultūros Klubo
spausdinta programa šio spa-
lio 15 dieną Detroido Lietuvių
Namuose įvykusio Lietuvos Uni-
versiteto atkūrimo 50 metų su-
kaktuvėms paminėti. Programa
skoningai išleista; rengimo ko-
mitetuose ir sveikinimuose daug
mūsų intelektualinės grietinės
pavardžių.

• Lietuva nežuvo ir negali žu-
ti. Jos senos galybės pelenose
niekad neužgeso tautinės min-
ties ugnis. J. A. Herbačiauskas

SKAITYK IR KITAM PATAFK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKŠČIONIUI

Jei kas tarp mūsų norėtų būti vyriausiu, bus mūsų tarnu. Mat, 20:27.

Pagonų valdonai yra viešpatiai, kurie netarnauja, bet kuriems tarnau-
jama, bet Jėzaus pasekėjų tarpe turi būti visi kitokia tvarka; kuris už vis
daugiau tarnavo, tas turi gauti už vis daugiau garbės. Kaip puiki yra Dievo
nustatytoji tvarka! Kaip gražiai kiekvienas teisingai manantis žmogus gali
sutikti su Dievo nustatytais principais! Kaip tinkami jie yra ir kaip prie-
tingi svietikiai dvasiai. Tiesa, kad Viešpaties pasekėjai, šitokioje laisvės
prasmėje, bus ypatingi žmonės, atsižymėję gerose darbuose, tarnaudami
vienas kitam ir darydami gera visiems žmonėms kaip progos turi.

Kristus pasakė, kad jis įsteigė bažnyčią. Bažnyčių yra daug, bet ne
kiekvieną žina, kuri yra tikroji. Krikščioniui reikalinga tikroji Kris-
taus bažnyčia. Į visus šiuos svarbius klausimus rasite atsakymus nedidėleje
knygutėje, kuri vadinasi "Tikroji bažnyčia". Ją nemokamai garsite, jei
parašysite tokiu adresu: Mr. F. Zavist, 3715 West 66th Street, Chicago,
Illinois 60629.

Sv. Rašto Tyrinėjimų paskaitos vyksta sekmadieniais, 10—12 val. ryto,
Y. M. C. A. svetainėje, esančioje 6235 So. Homan Ave. Įėjimas nemokamas,
kolektų nėra.

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROVEHILL 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNHALL 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAKINOMS VIETA
REPUBLIC 7-3600 REPUBLIC 7-3601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFAYETTE 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijose

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASATIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1009

PETRAS BIELIŪNAS
4848 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFAYETTE 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1134-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REPUBLIC 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRGINIA 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

ZMOGŽUDŽIŲ CIVILINĖS TEISĖS APSAUGOTOS

Jau devyni "Mau - Mau" žmogžudžių gaudys nariai yra už raktą. Šeši buvo suimti iš karto. Kiti du patys pasidavė, o devintas sugautas ryšium su kareivio nušovimu Edens greit kelyje praeito birželio 20 d. Visi kaltinamieji turi savo privačius advokatus, kurie pirmiausia pasirūpino, kad nebūtų pažeistos jų klientų civilinės teisės.

Amerikos Civilinių Teisių Unijos (ACLU) pirmininkas David Goldberger pareiškė, kad jo organizacija tuo tarpu nesima žygių tik seka ar nėra pažeidžiamos suimtųjų civilinės teisės. Jis pasakė, kad pirmieji šeši suimtieji buvo policijos išlaikyti 48 valandas be advokatų, ir ACLU dabar tirianti, kas per tą laiką buvo su jais daroma. "Ar jiems buvo primintos jų teisės ir jų teisė turėti savo patarėją (advokatą)? Jei policija per tą laiką juos apklausinėjo ir gavo jų prisipažinimus, tai tokie prisipažinimai nėra daugiau verti, kaip tas popierius, į kurį jie yra surašyti", mano Goldbergeris.

Kitas civilinių teisių gynėjas adv. McNally pridėjo: "Tai yra nepaprastai pavojinga praktika, kuri rodo, kad artėjame į policinės valstybės padėtį, nes jei jie (policija) tuos vyrus išlaikė per 48 valandas,

Ellen Poulin jau penkeri metai dirba Barre, Vt., smėlio ir žvyro kasykloje. Ji vairuoja didelį, 18 tonų svorio traktorių - žemkasi. Vairuotojai, kurie išvežioja Ellen prikrautą smėlį, būna su ja labai mandagūs ir paslaugūs.

sekanči kartą jie gali tave ar mane išlaikyti 72 valandas ir dar ilgiau". Dar kitas kriminalistų teisių žinovas pareiškė, kad negalima teismui panaudoti jokio kaltinamojo prisipažinimo, jei jis buvo išgautas kol kaltinamasis nebuvo pasitarsęs su savo advokatu.

Suimtieji juodųjų teroristų "Mau - Mau" gaudys nariai, kurių spėjama vien Chicagoje esant apie pusantro šimto, nuo praeito gegužės mėnesio nužudė 9 baltuosius žmones. Bene visi suimtieji buvę JAV kareiviai ir dalyvavę Vietnamo kare, bet iš kariuomenės atleisti "be garbės" (dishonorable discharge). Ta juodųjų rasi-

ų gauja sau vardą "Mau-Mau" pasirinko iš tokio pat vardo teroristų organizacijos, kuri tarp 1950 ir 1960 metų teroizavo baltuosius (anglus) Kenijoje, Afrikoje.

Piktadarių advokatai ir užtarėjai aiškina, kad tie veteranai pasidavę žmogžudžiams, kadangi buvo "negarbingai" atleisti iš kariuomenės, ir kaip tokie negalėję gauti pelningesnio darbo. Bet gi milijonai jaunų vyrų tarnavo ir tarnaus kariuomenėje, jų tarpe šimtai tūkstančių juodųjų, kuriems taip pat nelengva buvo grįžti iš kariuomenės, tačiau jie savo "karo mokslo" nepanaudojo žmonėms žudyti.

Pasiūlymas Illinojuje gražinti mirties bausmę

Illinojus seimo (legislattros) Chicago 17-ojo distrikto atstovas Jacob John Wolf paskelbė savo planą, kurį žada įteikti legislaturai tuojau po Naujų 1973 m. Tuo planu atst. Wolf siūlo kai kurioms piktadarių sumąžinti mirties bausmę.

Mirties bausmė turi būti privaloma nusikaltėliui, kurs nuėstas visam amžiui kalėti, bando pabėgti ir nužudo kalėjimo sargą. Tokia priemonė sumažinsianti kalėjimų riaušes ir smurtinius bandymus pabėgti. Toliau jis siūlo privalomą mirties bausmę piktadariui, kuris išprievartauja ir nužudo moterį.

Slaptai planuojamas Chicago skerskelis?

Anti - Crosstown koalicija paskelbė, kad esąs paruoštas skersai Chicago miestą statyti greitkelio planas, kuriame numatyta, kad tam keliui gauti vietos, miesto vakarinėje dalyje turės būti nugriauti 377 namai. Kelių valdyba ginčija, kad tokio plano nesama, o jei ir yra, tai nesąs patvirtintas.

To plano kopijoję parodyta, kad Crosstown greitkelis bus statomas dviejų linijų - viena iš vakarų ir rytus, antroji iš rytų į vakarus. Platus tarpas tarp tų linijų bus paliktas komercijos reikalingam. Tame tarpe esą 614 namų, kurie turės būti pašalinti. Prieš to kelio statymą susiorganizavusi koalicija sakosi planą gavusi iš Crosstown Associates, tai yra tos kompanijos, kuri tą kelio statymą agituoja ir planuoja. Namų nugriovimas bus prasidėjęs po lapkričio rinkimų.

Plentų departamento valdininkas Dick Adorjan tvirtina, kad kalbamasis "planas" yra netikras.

Jau suimta 10 Mau-mau žmogžudžių

Ketvirtą dieną suimtas Kenneth Stevens, 21, kaltinamas

HELP WANTED - MALE Darbininkų Reikia

AUTOMATIC CHUCKER - SETUP
WARNER - SWASEY & GISHOLT
Up to \$5.00 per hour - First or 2nd Shift
TURET LATHE - SETUP OPERATORS AND OPERATORS

AUTOMATIC SCREW MACHINE - SETUP
BROWN & SHARPE
Up to \$5.20 per hour - 1st or 2nd shift
ELECTRICIANS
Up to \$5.82 per hour - 1st shift

Powers offers an outstanding benefits program which includes company paid medical & life insurance, pension plan, disability benefits. Liberal vacation and holiday plan, low cost company cafeteria and clean, modern, air conditioned work facilities.

FOR MORE INFORMATION CALL OR COME IN:

POWERS REGULATOR

3400 WEST OAKTON SKOKIE, ILL.
OR 3-6700 or CO 7-6300
An Equal Opportunity Employer

HOUSEMAN NEEDED AT ONCE

Experienced in institutional cleaning. Must be able to operate scrubbers, shampooers, and similar house-keeping machinery. Good salary and fringe benefits. Pleasant working conditions in modern North Side hospital. Steady work, 40 hours per week.

CHICAGO LAKESHORE HOSPITAL
878-9700

WOODEN BOX MAKER

For permanent position. Full company benefits. Only the experienced need apply.
CENTURY BOX CO.
2412 W. CERMACK RD.
847-7070

REIKALINGI PATYRĘ SUVAMU MASINU OPERATORIUI ZOMCINIUI IR ODINIUI DRABUZIUI SUVIMUI
Tel. CE 6-8074
MIESTO CENTRE

GENERAL MACHINIST

must read blueprints and have own tools.
Paid holidays and insurance.
737-6123

HELP WANTED - FEMALE Darbininkų Reikia

MAIDS

MUST HAVE INSTITUTIONAL HOUSEKEEPING EXPERIENCE
• EXCELLENT SALARY
• PERIODIC REVIEWS
• LIBERAL FRINGE BENEFITS.

Pleasant working conditions in modern private North Side Hospital.

CHICAGO LAKESHORE HOSPITAL
878-9700

RELIABLE WOMAN
Full time live in position. Own Rm., lovely air cond. N. S. home. Exp. in caring for invalid woman. Other help employed. Sal. open. Ref. 236-9895 Mon. to Fri. 9 A. M. to 5 P. M. Mr. Falk or BR 4-2904 Evenings. Some English necessary.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenų mieste ir užmiesty naujus ir senesius visų rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters) Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 SO. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKSTOS KOKYBĖS KAINOS IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO DARBUOSE
Stogų dengimas. Vandens nutekėjimo vamzdžių, Tuckpointing - mūro su tvirtinimas ir valymas. Mūrininko staliaus, cemento ir dažytojo darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar
AT. RIF. PARTNER TEL. 232-9656

— **Mirga Kižienė** iš Clevelando mums praneša, kad Windosoro lietuvių "Aušros" kvartetas dalyvaus Akademikų skautų ir skautėmių šventės programoje lapkričio 11 d. Clevelando lietuvių visuomenei bus proga pirmą kartą pamatyti ir išgirsti dainuojantį šaunų lietuvių ketvertuką.

TRUMPAI

— **Juozas Gaila**, JAV C. V. bos vicepirmininkas, sutiko koordinuoti Jaunimo peticijos parašų telkimą LB Rytų apygardoje.

— **Siuvimo pamokos** bus N. Hale parko namuose, 6242 W. 62nd St. antradieniais ir ketvirtadieniais: mergaitėms iki 15 metų 4 - 5:30 val. ir moterims virš 15 metų 7:30 - 9 val. vak.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė - Pardavinimi
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė - Pardavinimi
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

[VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. - PProspect 8-2233

VIENAI ŠEIMAI NAMAI

3 MIEGAMŲJŲ, 39-ta ir Rockwell.
2 MIEG., 68 ir Claremont, \$16,000.
2 MIEG., 56 ir Troy, \$19,900.
4 MIEG., 56 ir Mozart, \$22,000.
3 MIEG., 64 ir Campbell, \$20,500.
4 MIEG., 69 ir Lawndale, \$27,500.
4 MIEG., 67 ir Pulaski, \$30,000.
3 MIEG., liuksus, 72 ir California, \$35,000.

2 BUTŲ MŪRINIAI

43 ir KEDZIE, 2 po 5 kamb. \$26,000.
43 ir TALMAN, 2x5 plus 2 kamb. \$23,500.
48 ir MAPLEWOOD, 2 po 4. \$26,500.
54 ir RICHMOND, 2 po 6, \$28,000.
66 ir KILPATRICK, 4 ir 3, \$33,500.
64 ir CENTRAL, 5 ir 3, \$27,500.
64 ir HOMAN, 2 po 5 plus 3. \$51,500.
65 ir FAIRFIELD, 2 po 6, \$47,500.
71 ir KEDZIE, 2 po 5 1/2, plus 2. \$31,500.

Butų nuomavimas. Įvairūs raudimai.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. - 254-5551

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9322

AL. IR IGNAS

TAISOME VISOKIUS AUTOMOBILIUS

Greitas ir sąžiningas darbas, kaina nebrangi.

Telefonuoti 778-9523 - TEXACO

58-tos ir Western Avenue kampas

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-4773

(Currency Exchange įtaigai)

Pigu automobilių draudimai.

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 264-7458

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi piliečių pareiškimai ir kitoki blankai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobilių išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir greitai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. - 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4045 Archer

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5998

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŲSE"

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

TEL.: 471-0321

1 1/2 AUKŠTO 6 ir 3 kambarių 20 metų modernus ant 33 sklypo. Ideali gimnastikos šeimos.

12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Įvairaus dydžio butai. 63-ta ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.

MŪRINIS BUNGALOW 5 kambarių - 2 miegamieji. Centralinis oro šildymas. Garžas. Dideli kambariai, naujai išdėstyti. 64-ta ir Sacramento. - 24,500.

5 KAMBARIŲ - 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas skolas. Garžas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namai pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)

TEL. 436-7878

BROOKFIELD, ILL.

Only 1 1/2 years old 4 unit fully leased all face brick building.

• Spacious balcony each apt.

• 2 bedrooms, bath, kitchen with separate dining area.

• Full basement with extra storage space for each tenant.

• Excellent parking. Good neighborhood.

\$96,900. Call PAT BURRUS 312 - 354-9250 312 - 246-2403 RICH PORT REALTOR 547 So. LA GRANGE RD. LA GRANGE, ILL.